Білет 1

Практычнае заданне.
Станаўленне дзяржаўнага суверэнітэту Рэспублікі Беларусь.

Выкарыстоўваючы прадстаўленыя матэрыялы, адкажыце на пытанні (выканайце заданні):

1. Што такое дзяржаўны суверэнітэт?
2. Пацвердзіце цытатай сцвярджэнне: «У Канстытуцыі Рэспублікі Беларусь адлюстраваны прынцып суверэнітэту беларускай дзяржавы».
3. Як вы разумееце сцвярджэнне: «Электаральны суверэнітэт - гэта абавязковая ўмова захавання незалежнасці краіны»?
4. Складзіце схему «Органы дзяржаўнай улады ў Рэспубліцы Беларусь», адлюструйце ў ёй прынцып раздзялення ўлад.

I. З Дэкларацыі аб дзяржаўным суверэнітэце БССР (27 ліпеня 1990 г.): «Вярхоўны Савет Беларускай Савецкай Сацыялістычнай Рэспублікі, выяўляючы волю народа Беларускай ССР… урачыста абвяшчае поўны дзяржаўны суверэнітэт Беларускай ССР як вяршэнства, самастойнасць і паўнату дзяржаўнай улады рэспублікі ў межах яе тэрыторыі, правамоцнасць яе законаў, незалежнасць рэспублікі ў знешніх адносінах і заяўляе аб рашучасці стварыць прававую дзяржаву…”.

II. З Канстытуцыі Рэспублікі Беларусь (*у рэдакцыі 15.03.2022 г.***)**

Артыкул 1. Рэспубліка Беларусь – унітарная дэмакратычная сацыяльная прававая дзяржава. Рэспубліка Беларусь валодае вяршэнствам і паўнатой улады на сваёй тэрыторыі, самастойна ажыццяўляе ўнутраную і знешнюю палітыку. Рэспубліка Беларусь абараняе сваю незалежнасць і тэрытарыяльную цэласнасць, канстытуцыйны лад, забяспечвае законнасць і правапарадак.

Артыкул 3. Адзінай крыніцай дзяржаўнай улады і носьбітам суверэнітэту ў Рэспубліцы Беларусь з’яўляецца народ. Народ ажыццяўляе сваю ўладу непасрэдна, праз прадстаўнічыя і іншыя органы ў формах і межах, вызначаных Канстытуцыяй. <…>

Артыкул 6. Дзяржаўная ўлада ў Рэспубліцы Беларусь ажыццяўляецца на аснове падзелу яе на заканадаўчую, выканаўчую і судовую.

Артыкул 79. Прэзідэнт Рэспублікі Беларусь з’яўляецца Кіраўніком дзяржавы, гарантам Канстытуцыі Рэспублікі Беларусь, правоў і свабод чалавека і грамадзяніна.<…>

Артыкул 89^1. Усебеларускі народны сход – найвышэйшы прадстаўнічы орган народаўладдзя Рэспублікі Беларусь, які вызначае стратэгічныя напрамкі развіцця грамадства і дзяржавы, забяспечвае непахіснасць канстытуцыйнага ладу, пераемнасць пакаленняў і грамадзянскую згоду.

Артыкул 90. Парламент – Нацыянальны сход Рэспублікі Беларусь з’яўляецца прадстаўнічым і заканадаўчым органам Рэспублікі Беларусь. Парламент складаецца з дзвюх палат – Палаты прадстаўнікоў і Савета Рэспублікі.

Артыкул 106. Выканаўчую ўладу ў Рэспубліцы Беларусь ажыццяўляе Урад – Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь – цэнтральны орган дзяржаўнага кіравання. <…>

Артыкул 109. Судовая ўлада ў Рэспубліцы Беларусь ажыццяўляецца судамі. Сістэма судоў будуецца на прынцыпах тэрытарыяльнасці і спецыялізацыі.<…>

III. З Канцэпцыі нацыянальнай бяспекі Рэспублікі Беларусь (25 красавіка 2024 г.)

«…Сучасны свет знаходзіцца ў стане глабальнай геапалітычнай напружанасці…. ажыццяўляецца знешняе ўмяшанне ва ўнутраныя справы дзяржаў для прасоўвання сваіх нацыянальных і калектыўных інтарэсаў у парушэнне агульнапрызнаных норм і прынцыпаў міжнароднага права. Нараўне з традыцыйнымі формамі ўзброенага супрацьборства ўсё часцей выкарыстоўваюцца інструменты "разумнай" сілы. Вядзецца актыўная барацьба за масавую свядомасць для рэалізацыі тэхналогій каляровых рэвалюцый». "*…электаральны суверэнітэт Рэспублікі Беларусь* - неад'емнае і выключнае права дзяржавы самастойна і незалежна арганізоўваць і праводзіць выбары, рэферэндумы ў мэтах забеспячэння рэалізацыі поўнаўладдзя народа і свабоды яго выбару пры вяршэнстве Канстытуцыі Рэспублікі Беларусь і нацыянальнага заканадаўства, недапушчэння ўмяшання ў выбарчы працэс".